

Fågelåret 2020 i Holms socken

Flera Holmbor har meddelat intressanta fågelobservationer under året till oss (Titti och Peter). Telefonsamtal, sms/mms (några med egentagna bilder) har nått oss. Vi har i vår tur lagt in dessa på Artportalen. Några har själva skaffat inloggning till Artportalen och rapporterar själva fåglar (däggdjur, blommor, insekter). Här följer ett urval av fågelobsar och bilder som skickats till oss

Örnar

Att vi har haft snokande (kanske häckande?)

havsörn i området bekräftas av att **Gunilla**

Jonsson fotade denna *havsörn* ovanför

Anundgård den 28 mars med sin mobil.

Per Helttunen, Torpshammar, såg en

överflygande *havsörn* den 16 maj vid Stor-Järptjärnen (N om Holmsjöändan).

Ida-Lisa Nilsson, Sandnäset, fotade den här jagade *havsörnen* ovanför hemmet den 30 maj. Märk de vita fälten på den korta stjärten. Ida-Lisa berättar att det har försvunnit några katter i

Sandnäsetområdet det senaste året. Förutom lodjur, järv, skogsmård så kan örnar slå katter och mindre hundar.

Vad gör då *havsörnarna* här i sötvattensområdet?

Havsörnsrevir finns det flera efter Norrlandskusten

och vi tror att det är ”trängsel” som gör att de söker sig mot större insjöar att häcka vid. Så är fallet i Väster- och Norrbotten. Holmsjön-Fagervikssjön-Leringen-Mellansjön är exempel på sjösystem där *havsörnar* skulle kunna häcka. I år har Länsstyrelsen bekräftat en första inlandshäckning av *havsörn* i Medelpad i Ånge kommun. Kanske är det detta par vi sett här i Holm?

Den 11 september såg **Håkan Svedlund** och **Yvonne Ytterbom** en *kungsörn* på slaktrester efter älg väster om Hissjön.

Andra rovfåglar

Tornfalkar är vanliga i Holm. Dessa flygkonstnärer kan man ofta se ryttlande över åkrar och hyggen. **Håkan** och **Yvonne** berättar att ett par häckar i ett skatbo på grannens tomt i Österström! **Titti Olsson** hade under många år ett *tornfalkspar* som häckade i ett skatbo på tomten i Östbyn. **Titti** såg också en *blå kärrhök* i Gimåfors den 26/4. Vi har sedan tidiga år hört om att *blå kärrhökar* häckat i våtmarker väster om Fagervikssjön (utanför Holm).

Ugglorna hade ett svårt år 2020. Plusgrader och regn under vintermånaderna dessa år dränkte skogssorkarna. Få ropade och häckningar var sällsynta.

Den i Medelpad relativt allmänna *Lappugglan* syntes dock på några ställen trots sorkbristen.

Peter B såg en väster om Hissjötjärnen den 29 maj. **Håkan Svedlund** fotade denna uppe på Oxbergsvägen (Navarnsåsen) den 9 september. Den födosökte i ett område där SCA just nu skapar en artificiell lövbränna i syfte att öka den biologiska mångfalden.

Ida-Lisa Nilsson har haft denna *lappuggla* jagande på ytorna runt bostaden i Sandnäset under hösten. Kanske är det två?

Titti och **Peter** snickrade ihop detta lappugglebo och satte upp det med fyllt med spån i hemma hos **Ida-Lisa**. Hon fick dessutom späck till matning av hackspettar i vinter.

Titti Engholm, Hissjön, berättar att *fiskgjuse* häckar sedan många år tillbaka på en ö i sjön. **Peter B** noterade att 2 *fiskgjuspar* häckar på öar i Navarn.

Några få *sparvugglor* och *pärlugglor* har setts under vårvintern i samband med att **Peter** och **Titti** inventerat nattfåglar. Men långt ifrån det antal som brukar ses under sorktoppar! Kanske är en sorktopp på väg nu?

Gertrud Festin i Vike kontaktade oss och bad om hjälp med att sätta upp en *tornfalksholk*. Jo, dom bor gärna i holkar. Men detta var en holkbjässe på 10 kg med en konstruktion som vi aldrig tidigare sett. Gertrud hade fått den av en bekant. I november satte vi upp den i en tall vid hennes bostad och samtidigt en späckmatning på tomten för att hjälpa till att bevaka vilka olika hackspettar som finns runt Vike.

Övriga observationer

Titti hade en sällsynt fågel, en *kornknarr*, som satt och ”knarrade” i Östbyn 11-13 juni. Dessutom gladdes hon åt att *starna* kommit tillbaka till holkar i Östbyn. Även 2 *steglitsar* har visat sig.

Kenneth Öberg, Sunnansjö, har sett *tallbit* (bilden) i mars hemmavid på fågelmatningen och även två stationära *gråspettar*. I juli hade han ett par *stenknäckar* på gräsmattan och i oktober syntes två *nötkråkor* på gården.

En raritet, *lundsångare*, har setts av ett par gästande skådare vid Oterbäcken på Fäbodhöjden (Se bilagan).

Rödlistade fågelarter som är vanliga i Holm?

Nya Rödlistan kom under våren 2020 (www.rodlistan.se). För att hamna på Rödlistan krävs att arter i Sverige minskat med 20 % sedan 2008. Ett par arter som lämnat Rödlistan sedan 2015 och betraktas som livskraftiga är *sånglärka* och *kungsfågel*. Här nedan redovisas fågelarterna som är på nya Rödlistan 2020, dvs som backar i populationerna. Några av er som rapporterat fåglar har observerat några av dessa arter:

- **NT** (Nära hotade arter):

Järpe, Smålom, Svarthakedopping, Kungsörn, Drillsnäppa, Duvhök, Blå Kärrhök, Havsörn, Fjällvråk, Kornknarr, Skrattmås, Fiskmås, Slaguggla, Mindre hackspett, Spillkråka, Björktrast, Rödvingetrast, Svart-vit Flugsnappare, Buskskvätta, Talltita, Kråka, Gulspary, Sävsparv,

- **VU** (Sårbara arter):
Kricka, Tofsvipa, Gråtrut, Lappuggla, Berguv, Tretåig hackspett, Backsvala, Hussvala, Stare, Tallbit
- **EN** (Starkt hotade arter):
Storspov, Tornseglare, Grönfink
- **CR** (Akut hotade arter):
Ortolansparv

Rödlistan gäller för hela riket, vilket gör att fåglar som minskat i södra Sverige kan vara livskraftiga **LC** här hos oss i Holm-Lidenområdet. Titti och jag tycker att följande arter är fortfarande är livskraftiga (**LC**) hos oss:

- Järpe, Smålom, Drillsnäppa, Spillkråka, Fiskmås, Björktrast, Rödvingetrast, Svart-vit flugsnappare, Talltita, Kråka, Lappuggla, Tretåig hackspett, Storspov, Grönfink,

Rapportera du också!

Det görs till Titti eller Peter per sms, tfn eller mail enligt nedan. Nu har vi 10 personer som kontaktar oss, när vi är 20 så bildar vi en förening. Helst skaffar du dig ett inloggningskonto till www.artportalen.se och sköter rapportering själv. Artportalen har 150.000 personer rapportörer som ger vetenskapen bättre koll på djur och växter. I länken nedan hittar du alla 210 inrapporterade fågelobsar från Holm under 2020 (utplockat ur Artportalens söksystem).

Hälsningar från

- Christin ”Titti” Olsson, Östbyn. E-post: tittiolssons@gmail.com
Tfn: 070-630 06 17.
- Peter Berglund, Navarn. E-post: peter.berglund50@gmail.com
Tfn: 070-588 09 94.

En fil med...

..alla rapporterade fåglar i Holms socken 2020.